# Dil Do?rulu?u Holistik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Dil Do?rulu?u Holistik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19882

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Dil Do?rulu?u Holistik Ölçe?i, ö?rencinin yaz?l? metinlerindeki dilbilgisi, kelime seçimi, yaz?m ve noktalama hatalar? gibi mekanik unsurlar?n bütünsel olarak de?erlendirilmesini amaçlayan bir uyarlama ölçe?idir. Bu araç, özellikle ortaokul ö?rencilerinin ak?c? yazma becerisi de?erlendirmesi kapsam?nda dilin do?ru kullan?m düzeyini belirlemek amac?yla Atasoy (2015) taraf?ndan kullan?lm??t?r. Ölçek, 0'dan 9'a kadar uzanan derecelendirme sistemi arac?l???yla yaz?l? ürünün dilsel kalitesini kapsaml? bir puanlama ile özetler.

## Anahtar Kelimeler

Dil do?rulu?u, holistik ölçek, yazma becerisi, ak?c?l?k, uyarlama, ortaokul ö?rencileri, dilbilgisi, noktalama.

## Yazarlar

Arzu Atasoy

## Amaç

Dil Do?rulu?u Holistik Ölçe?i'nin temel amac?, yaz?l? kompozisyonlarda dilin mekanik kullan?m?ndaki yeterlili?i bütüncül bir bak?? aç?s?yla (holistik) de?erlendirmektir. Bu ölçek, ö?rencinin metinlerinde ortaya ç?kan kelime hatalar?, gramer yap? bozukluklar?, yaz?m hatalar? ve noktalama i?aretlerinin uygun kullan?m? gibi unsurlar? tek bir puanlama sistemi içinde derecelendirerek, yaz?l? dilin genel do?ruluk seviyesini tespit etmeyi hedefler. Ölçek, özellikle e?itim alan?nda, ö?rencilerin yazma geli?imlerini izlemek için kritik bir araç olarak i?lev görmektedir.

## Yap?

Ölçek, do?rudan bir psikolojik yap?y? de?il, dil yeterlili?inin gözlemlenebilir bir ç?kt?s? olan 'Dil Do?rulu?u'nu ölçmektedir. Dil Do?rulu?u, bir metnin dilbilimsel kurallara ne kadar uygun oldu?unu ifade eder ve ak?c? yazma becerisi yap?s?n?n temel bile?enlerinden biridir. Ölçek, dilsel mekanikleri (sözcük seçimi, imla, noktalama, gramer) tek bir boyutta, 0 ile 9 aras?nda de?i?en seviyelerde de?erlendiren bütüncül (holistik) bir puanlama rubri?i olarak tasarlanm??t?r. Yüksek puanlar, neredeyse hatas?z veya kusursuz bir dil kullan?m?n? i?aret ederken, dü?ük puanlar dilsel mekaniklerde ciddi yetersizlikleri göstermektedir.

## Geçerlik

Dil Do?rulu?u Holistik Ölçe?i, Atasoy'un 2015 tarihli Yüksek Lisans Tezi kapsam?nda uyarlanm??

ARABPSYCHOLOGY.COM

bir araçt?r. Kaynak materyalde, ölçe?in Türkçe uyarlamas?na dair detayl? Geçerlik analizleri (örne?in yap? geçerli?i veya içerik geçerli?i) aç?kça rapor edilmemi?tir. Bu durum, uyarlama çal??mas?n?n oda??n?n mevcut arac?n uygulanmas? ve sonuçlar?n?n incelenmesi oldu?unu gösterebilir. Ölçe?in orijinal versiyonunun geçerlik kan?tlar?n?n mevcut oldu?u varsay?lmakla birlikte, Türkçe ba?lamdaki psikometrik özellikleri hakk?nda ek çal??malar yap?lmas? önerilmektedir.

## Güvenirlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?na ait Güvenirlik katsay?lar? (iç tutarl?l?k, test-tekrar test veya puanlay?c?lar aras? güvenirlik) kaynak materyalde ayr? bir ba?l?k alt?nda sunulmam??t?r. Holistik de?erlendirme ölçeklerinde güvenirlik, genellikle puanlay?c?lar aras? tutarl?l?k (inter-rater reliability) yoluyla belirlenir. Bu tür bir puanlama sisteminin sa?laml???, uygulay?c?lar?n rubri?i ne kadar tutarl? kulland???na ba?l?d?r. Gelecek ara?t?rmalarda, bu ölçe?in puanlay?c?lar aras? güvenirli?inin kan?tlanmas?, ölçe?in akademik kullan?m?n? güçlendirecektir.

## Faktör Analizi

Dil Do?rulu?u Holistik Ölçe?i, do?as? gere?i tek boyutlu, bütüncül bir de?erlendirme arac?d?r. Bu tür ölçekler, bir yap?n?n alt boyutlar?n? ay?rmak yerine, genel bir izlenimi tek bir puanla özetledi?i için, genellikle ke?fedici veya do?rulay?c? faktör analizine tabi tutulmazlar. Ölçek, dilin tüm mekanik yönlerini (kelime, yaz?m, noktalama, gramer) tek bir genel "do?ruluk" faktörü alt?nda de?erlendirir.

## Araç

**Test Tipi:** Uyarlama (Adaptasyon) / Performans De?erlendirme Ölçe?i

**Format:** Holistik Puanlama Rubri?i (9 seviyeli derecelendirme)

**Mevcut Diller:** Türkçe (Uyarlama)

**Popülasyon Grubu:** Ö?renciler

**Ya? Grubu:** Ortaokul ö?rencileri (Genellikle 10-14 ya? aral???)

**Popülasyon Detaylar?:** Atasoy (2015) çal??mas?nda ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin yaz?l? ürünlerinin de?erlendirilmesi için kullan?lm??t?r.

**Test Metodolojisi:** Ö?rencilerin yazd??? metinler (kompozisyonlar) ba??ms?z puanlay?c?lar taraf?ndan, rubrikteki 0'dan 9'a kadar olan kriterlere göre bütüncül olarak de?erlendirilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Anahtar Kelimeler

Dil mekanikleri, yaz?l? anlat?m, puanlama rubri?i, dil hatas?, ak?c? yazma becerisi, geçerlik, güvenirlik.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?:** Bilgi mevcut de?ildir.

**Kurum E-posta Adresleri:** arzuatasoy2014@outlook.com

**Yaz??ma Adresi:** Bilgi mevcut de?ildir.

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, 2015 y?l?nda Atasoy'un Yüksek Lisans Tezi çal??mas? kapsam?nda kullan?lm?? ve uyarlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? veya ücret bilgisi hakk?nda kaynakta detay bulunmamaktad?r. Kullan?m izinleri ve telif haklar? konusunda sorumlu yazar Arzu Atasoy ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ve Word (DOCX) formatlar? a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir:

PDF Belgesi: dil-dogrulugu-holistik-olcegi-toad.pdf

DOCX Belgesi: dil-dogrulugu-holistik-olcegi-toad.docx

## Kaynaklar

Atasoy, A. (2015). *Ortaokul Ö?rencilerinin Ak?c? Yazma Becerilerinin De?erlendirilmesi. Mustafa Kemal Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.* (Yüksek Lisans Tezi). Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Ensitüsü, Hatay.

## Dil Do?rulu?u Holistik Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Bu puan sadece ö?renci etkinli?e kat?lmad??? zaman kullan?l?r.

Ö?renci de?erlendirilebilecek bir yaz? dizisi olu?turmam??t?r.

Okuyucu kelime, yaz?m, noktalama veya gramerin düzenleni?ine dair bir belirti göremez.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Okuyucu kelime, yaz?m, noktalama veya gramerde bariz yetersizlikler görür.

Okuyucu kelime, yaz?m, noktalama ve gramerin düzenleni?inde yetersizlik görür.

Okuyucu kelime, yaz?m, noktalama veya gramerde s?k s?k hata görür.

Okuyucu kelime, yaz?m, noktalama veya gramerde nadiren hata görür.

Okuyucu kelime, yaz?m, noktalama veya gramerde nadiren hata görür fakat bu hatalar problem olu?turmaz.

Okuyucu kayda de?er kelime, yaz?m, noktalama veya gramer hatas? görmez.

Okuyucu kelime, yaz?m, noktalama veya gramer hatas? görmez.

ARABPSYCHOLOGY.COM